Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MELCHIOR WATHELET
prednesené 12. novembra 2014 [1]

Vec C-343/13

Modelo Continente Hipermercados SA
proti
Autoridade Para As Condições de Trabalho – Centro Local do Lis (ACT)
[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal

Tribunal do Trabalho de Leiria (Portugalsko)]

„Podmienky zlúčenia a splynutia akciových spoločností — Smernica 2011/35/EÚ — Zlúčenie — Prechod všetkých aktív a pasív preberanej spoločnosti na preberajúcu spoločnosť — Priestupková zodpovednosť — Vnútroštátne právo stanovujúce prechod takejto zodpovednosti z preberanej spoločnosti pri zlúčení“

I – Úvod

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Modelo Continente Hipermercardos SA (ďalej len „MCH“) a Autoridade para as Condições de Trabalho – Centro Local do Lis (ACT) (orgán pre dohľad nad pracovnými podmienkami – miestne stredisko v Lis) týkajúceho sa rozhodnutia uvedeného orgánu uložiť dotknutej spoločnosti pokutu za porušenie pracovných predpisov, ktorého sa dopustila spoločnosť Good and Cheap – Comércio Retalhista SA (ďalej len „Good and Cheap“) pred zlúčením so spoločnosťou MCH.

2. V tomto kontexte prejednávaná vec vyvoláva otázku, či zlúčenie spoločnosti Good and Cheap so spoločnosťou MCH má za následok prechod dlhov spoločnosti Good and Cheap na spoločnosť MCH v prípade, že veriteľ neuplatnil svoju pohľadávku voči spoločnosti Good and Cheap pred zlúčením, hoci skutočnosti rozhodné pre vznik dotknutého dlhu nastali pred týmto zlúčením.

3. Táto vec dáva Súdnemu dvoru príležitosť prvýkrát poskytnúť výklad ustanovení tretej smernice Rady 78/855/EHS z 9. októbra 1978 o zlúčení a splynutí akciových spoločností [2], vychádzajúcej z článku 54 ods. 3 písm. g) Zmluvy o EHS, naposledy zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/109/ES zo 16. septembra 2009 [3] (ďalej len „tretia smernica“), ako aj smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/35/EÚ z 5. apríla 2011 o zlúčení a splynutí akciových spoločností [4].

1 — Jazyk prednesu: francúzština.
2 — Ú. v. ES L 295, s. 36; Mim. vyd. 17/001, s. 42.
3 — Ú. v. EÚ L 259, s. 14.
4 — Ú. v. EÚ L 110, s. 1.

II – **Právny rámec**

A – *Právo Únie*

4. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 19 ods. 1 tretej smernice, ktorá bola v čase zlúčenia, o ktoré ide v konaní vo veci samej, stále platná.

5. Tretia smernica bola kodifikovaná smernicou 2011/35. Odôvodnenia a ustanovenia smernice 2011/35, ktoré sú relevantné na účely tejto veci, sú v podstate totožné so zodpovedajúcimi odôvodneniami a ustanoveniami tretej smernice. Z tohto dôvodu, aj keď sa zlúčenie dotknuté vo veci samej uskutočnilo na základe tretej smernice, budem rovnako ako vnútroštátny súd a účastníci konania odkazovať na smernicu 2011/35.

6. Odôvodnenia 4 a 7 smernice 2011/35 stanovujú:

„(4) Ochrana záujmov spoločníkov a tretích osôb vyžaduje, aby právne predpisy členských štátov týkajúce sa zlúčení a splynutí akciových spoločností boli koordinované a aby v právnych predpisoch všetkých členských štátov boli zakotvené ustanovenia o zlúčení a splynutí.

…

(7) Veritelia vrátane majiteľov dlhopisov a osôb, ktoré majú ďalšie práva voči spoločnostiam podieľajúcim sa na zlúčení alebo splynutí, by mali byť chránení tak, aby zlúčenie alebo splynutie negatívne neovplyvnili ich záujmy.“

7. Podľa článku 3 ods. 1 smernice 2011/35, ktorý sa nachádza v kapitole II tejto smernice s názvom „Úprava zlúčenia jednej alebo viacerých spoločností s inou spoločnosťou a úprava splynutia“:

„Na účely tejto smernice ‚zlúčenie‘ znamená postup, pri ktorom sa jedna alebo viac spoločností zrušia bez likvidácie a prevedú svoje imanie na inú spoločnosť, pričom sa akcionárom spoločnosti alebo spoločností, ktoré sú preberané, poskytnú akcie v preberajúcej spoločnosti, prípadne doplatok v peniazoch vo výške neprekračujúcej 10 % menovitej hodnoty takto vydaných akcií, alebo ak nie je dostupná menovitá hodnota, ich účtovnej hodnoty.“

8. Kapitola III tejto smernice s názvom „Zlúčenie“ obsahuje okrem iného nasledujúce ustanovenia:

„Článok 6

Návrh zmluvy o zlúčení sa musí zverejniť spôsobom predpísaným právnymi predpismi každého členského štátu v súlade s článkom 3 smernice 2009/101/ES pre každú zo spoločností podieľajúcich sa na zlúčení minimálne mesiac pred dátumom stanoveným na valné zhromaždenie, ktoré má o ňom rozhodnúť.

…

Článok 11

1. Všetci akcionári majú mať možnosť nahliadnuť v sídle spoločnosti najmenej jeden mesiac pred dátumom stanoveným na valné zhromaždenie, ktoré má rozhodnúť o návrhu zmluvy o zlúčení, s týmito dokumentmi:

a) návrh zmluvy o zlúčení;

b) ročné účtovné závierky a výročné správy zlučovaných spoločností za predchádzajúce tri účtovné obdobia;

c) tam, kde je to vhodné, priebežná účtovná závierka zostavená ku dňu, ktorý nesmie predchádzať prvému dňu tretieho mesiaca, ktorý predchádza dátumu návrhu zmluvy o zlúčení, ak sa posledná riadna účtovná závierka vzťahovala k účtovnému obdobiu, ktorého koniec predchádza o viac než šesť mesiacov tomuto dňu;

…

Článok 12

Ochrana práv zamestnancov každej zo spoločností podieľajúcich sa na zlúčení sa spravuje smernicou 2001/23/ES.

Článok 13

1. Právne predpisy členských štátov musia stanoviť primeraný systém ochrany záujmov veriteľov spoločností podieľajúcich sa na zlúčení, pohľadávky ktorých vznikli pred zverejnením návrhu zmluvy o zlúčení a neboli splatné v čase tohto zverejnenia.

2. Na tento účel právne predpisy členského štátu minimálne stanovia, že títo veritelia sú oprávnení získať primerané záruky, ak finančná situácia spoločností podieľajúcich sa na zlúčení vyžaduje túto ochranu a ak títo veritelia ešte nedisponujú takýmito zárukami.

Členské štáty stanovia podmienky ochrany uvedené v odseku 1 a v prvom pododseku tohto odseku. Členské štáty v každom prípade zabezpečia, aby mali veritelia právo požiadať príslušný správny alebo súdny orgán o primerané záruky, ak veritelia vierohodne preukážu, že v dôsledku zlúčenia sú ohrozené ich pohľadávky a spoločnosť im neposkytla primerané záruky.

3. Táto ochrana môže byť odlišná pre veriteľov preberajúcej spoločnosti a veriteľov preberanej spoločnosti.

…

Článok 18

1. Zlúčenie musí byť zverejnené spôsobom predpísaným právnymi predpismi každého členského štátu v súlade s článkom 3 smernice 2009/101/ES samostatne pre každú spoločnosť podieľajúcu sa na zlúčení.

2. Preberajúca spoločnosť môže sama zabezpečiť splnenie náležitostí zverejnenia vzťahujúce sa k preberanej spoločnosti alebo preberaným spoločnostiam.

Článok 19

1. Zlúčenie má tieto právne dôsledky, ktoré nastanú súčasne:

a) prechod imania [všetkých aktív a pasív – *neoficiálny preklad*] preberanej spoločnosti na preberajúcu spoločnosť, a to tak vo vzťahoch medzi nimi navzájom, ako aj vo vzťahoch k tretím osobám;

b) akcionári preberanej spoločnosti sa stávajú akcionármi preberajúcej spoločnosti;

c) preberaná spoločnosť zaniká.

…“

B – *Portugalské právo*

9. Zákonník o obchodných spoločnostiach (Código das Sociedades Comerciais) preberá do portugalského práva ustanovenia smernice 2011/35.

10. Jeho článok 98 s názvom „Návrh zmluvy o zlúčení alebo splynutí“ stanovuje:

„1 – Správne orgány, ktoré sa podieľajú na zlúčení alebo splynutí, spoločne vypracujú návrh zmluvy o zlúčení alebo splynutí, ktorý okrem údajov, ktoré sú tak z právneho, ako aj z ekonomického hľadiska nevyhnutné alebo užitočné na dôkladné oboznámenie sa s danou operáciou, obsahujú nasledujúce informácie:

…

d) účtovnú závierku každej zo spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí, v ktorej bude uvedená najmä hodnota imania [aktív a pasív – *neoficiálny preklad*], ktoré prechádza na preberajúcu spoločnosť alebo na novú spoločnosť;

…

h) spôsoby ochrany práv veriteľov;

…

2 – Účtovná závierka uvedená v predchádzajúcom odseku v písmene d) znamená:

a) účtovnú závierku za posledný účtovný rok, pokiaľ bola uzavretá šesť mesiacov predchádzajúcich návrhu zmluvy o zlúčení alebo splynutí; alebo

b) účtovnú závierku odloženú na dátum, ktorý nie je starší ako prvý deň tretieho mesiaca, ktorý predchádza dátumu vypracovania návrhu zmluvy o zlúčení alebo splynutí.“

11. Článok 100 tohto zákonníka s názvom „Zápis návrhu zmluvy o zlúčení alebo splynutí do obchodného registra a zvolanie valného zhromaždenia“ stanovuje:

„1 – Návrh zmluvy o zlúčení alebo splynutí sa zapíše do obchodného registra.

2 – Spoločníci každej zo spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí sa bez ohľadu na druh spoločnosti vyjadria na valnom zhromaždení k návrhu zmluvy o zlúčení alebo splynutí, pričom valné zhromaždenia sa zvolajú po zápise tohto návrhu do obchodného registra najmenej jeden mesiac po dátume zverejnenia pozvánky na valné zhromaždenie.

3 – V pozvánke sa uvedie, že jednotliví spoločníci a veritelia spoločností si v sídle spoločnosti môžu pozrieť návrh zmluvy a pripojenú dokumentáciu, ako aj stanovený dátum valného zhromaždenia.

…

5 – Zverejnenie zápisu návrhu zmluvy do obchodného registra vykonáva z úradnej povinnosti a automaticky príslušný útvar obchodného registra s poznámkou, že veritelia môžu podať námietky proti zlúčeniu alebo splynutiu v súlade s článkom 101-A.

…“

12. Článok 101-A to istého zákonníka s názvom „Námietky veriteľov“ znie:

„V lehote jedného mesiaca po zverejnení zápisu návrhu zmluvy do obchodného registra môžu veritelia spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí, ktorých pohľadávky vznikli v období pred týmto zverejnením, podať na súde námietky proti zlúčeniu alebo splynutiu založené na ujme, ktorú zlúčenie alebo splynutie spôsobuje na výkone ich práv, pokiaľ požiadali spoločnosť o úhradu pohľadávky alebo o poskytnutie primeranej záruky už pred minimálne 15 dňami, pričom ich žiadosti nebolo vyhovené.“

13. Článok 101-B uvedeného zákonníka s názvom „Účinky námietok“ stanovuje:

„1 – Námietka podaná na súde ktorýmkoľvek veriteľom bráni konečnému zápisu zlúčenia alebo splynutia do obchodného registra, kým nenastane niektorá z nasledujúcich skutočností:

a) námietka bola zamietnutá právoplatným rozhodnutím alebo v prípade konštatovania neprípustnosti námietky namietateľ nepodal nový opravný prostriedok v lehote 30 dní;

b) namietateľ vzal námietku späť;

c) spoločnosť uspokojila namietateľa alebo poskytla záruku stanovenú dohodou alebo súdnym rozhodnutím;

d) namietateľ súhlasil so zápisom;

e) suma dlhovaná namietateľovi bola deponovaná.

…“

14. Článok 111 zákonníka o obchodných spoločnostiach s názvom „Zápis zlúčenia alebo splynutia do obchodného registra“ stanovuje:

„Po schválení zlúčenia alebo splynutia všetkými spoločnosťami podieľajúcimi sa na zlúčení alebo splynutí bez toho, aby boli podané námietky v lehote stanovenej v článku 101-A, alebo v prípade podania námietok po tom, čo nastala niektorá zo skutočností uvedených v článku 101-B ods. 1, niektorý zo správcov spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí, alebo novej spoločnosti, požiada o zápis zlúčenia alebo splynutia do obchodného registra.“

15. Článok 112 tohto zákonníka stanovuje:

„Zápisom zlúčenia alebo splynutia do obchodného registra:

a) zanikajú preberané spoločnosti a – v prípade založenia novej spoločnosti – všetky spoločnosti, ktoré sa podieľali na zlúčení alebo splynutí, pričom ich práva a povinnosti prechádzajú na preberajúcu spoločnosť alebo na novú spoločnosť;

b) spoločníci zaniknutých spoločností sa stávajú spoločníkmi preberajúcej spoločnosti alebo novej spoločnosti.“

III – **Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky**

16. Good and Cheap bola spoločnosť podľa portugalského práva, ktorá pôsobila v oblasti maloobchodu v supermarketoch a hypermarketoch.

17. MCH je obchodná spoločnosť podľa portugalského práva, ktorá sa okrem iných činností zameriava na maloobchod v potravinárskom odvetví. Táto spoločnosť vlastní a prevádzkuje približne 180 obchodov v Portugalsku.

18. Dňa 15. februára 2011 ACT vykonal v priestoroch spoločnosti Good and Cheap so sídlom v Pombale (Portugalsko) kontrolu záznamov o čase odpracovanom zamestnancami spoločnosti Good and Cheap v decembri 2010 a januári 2011.

19. Dňa 22. februára 2011 si spoločnosti Good and Cheap a MCH dali v príslušnom útvare obchodného registra zapísať návrh zmluvy o zlúčení, ktorý bol predtým schválený správnymi radami týchto spoločností. Tento návrh zlúčenia bol zverejnený na internetovej stránke ministerstva spravodlivosti (https://publicacoes.mj.pt/Index.aspx).

20. Dňa 7. marca 2011 inšpektorka práce („inspectora do trabalho“) ACT spísala dva protokoly („auto de notícia“), v ktorých vytkla spoločnosti Good and Cheap, že porušila ustanovenia portugalských pracovných predpisov, podľa ktorých pracovníci nesmú pracovať nepretržite viac ako päť hodín a majú nárok na minimálnu nepretržitú dobu odpočinku v dĺžke 11 hodín medzi dvomi po sebe nasledujúcimi pracovnými zmenami.

21. Fúzia spoločností Good and Cheap a MCH zlúčením ich imaní bola do obchodného registra zapísaná 31. marca 2011. K tomuto dňu spoločnosť Good and Cheap zanikla.

22. Dňa 4. apríla 2011 ACT oznámil spoločnosti Good and Cheap protokoly zo 7. marca 2011 a uložil jej dve pokuty („coima“), jednu vo výške 459 eur (splatnú najneskôr 12. apríla 2011) za porušenie zákazu, že pracovníci nesmú pracovať nepretržite viac ako 5 hodín (protokol 161100188), a druhú (ktorej výška a lehota na zaplatenie nevyplýva zo spisu predloženého Súdnemu dvoru) za porušenie práva pracovníkov na minimálnu nepretržitú dobu odpočinku v dĺžke jedenástich hodín medzi dvoma pracovnými zmenami (protokol 161100190).

23. Písomnou odpoveďou („resposta escrita“) MCH napadla zákonnosť tohto rozhodnutia, pričom sa okrem iného odvolávala na zápis zlúčenia spoločnosti Good and Cheap so spoločnosťou MCH do obchodného registra, ktorý sa uskutočnil 31. marca 2011.

24. Návrhmi rozhodnutia („proposta de decisão“) z 18. a 21. septembra 2012 prešetrujúca pracovníčka („instrutora“) navrhla riaditeľke ACT, aby potvrdila oba protokoly zo 7. marca 2011 a uložila spoločnosti MCH pokutu vo výške 714 eur za každé dotknuté porušenie.

25. Súhrnným právnym rozhodnutím („decisão de cúmulo jurídico“) z 24. septembra 2012 riaditeľka ACT prijala uvedené návrhy rozhodnutí a uložila spoločnosti MCH kumulovanú pokutu vo výške 1 250 eur pre obe konania. Toto rozhodnutie bolo oznámené spoločnosti MCH 26. septembra 2012.

26. MCH podala žalobu („recurso de impugnação judicial“) na Tribunal do Trabalho de Leiria (Pracovný súd v Leirii, Portugalsko), ktorou napadla zákonnosť uvedeného súhrnného rozhodnutia. MCH okrem iného uvádza, že výklad článku 112 zákonníka o obchodných spoločnostiach, ktorý umožňuje uložiť spoločnosti MCH pokutu za porušenia pracovných predpisov, ktorých sa dopustila Good and Cheap, je v rozpore s článkom 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35.

27. Za týchto okolností Tribunal do trabalho de Leiria rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má zlúčenie spoločností vzhľadom na právo [Únie], a najmä [na článok 19 ods. 1 písm. a)] smernice 2011/35/EÚ za následok prechod priestupkovej zodpovednosti, ktorý spôsobuje, že preberajúca spoločnosť je zodpovedná za skutky, ktorých sa dopustila preberaná spoločnosť pred zápisom zlúčenia do obchodného registra?

2. Možno sankciu uloženú za priestupok považovať za pohľadávku tretích osôb (v tomto prípade štátu z dôvodu porušenia pracovných predpisov) na účely uplatňovania smernice s tým následkom, že na preberajúcu spoločnosť prejde príslušný dlh (pokuta uložená za priestupok), na ktorého zaplatenie bude mať nárok štát?

3. Je výklad, podľa ktorého sa článok 112 Código das Sociedades Comerciais (zákonník o obchodných spoločnostiach) chápe v tom zmysle, že tento článok nespôsobuje zastavenie konania týkajúceho sa priestupku, ku ktorému došlo pred zlúčením, ani zánik pokuty, ktorá bola uložená alebo sa má uložiť, v rozpore so smernicou 2011/35, ktorá stanovuje účinky zlúčenia spoločností, keďže predstavuje extenzívny výklad tohto ustanovenia odporujúci zásadám práva Spoločenstva a najmä článku 19 smernice?

4 Predstavuje uvedený výklad porušenie zásady, podľa ktorej nemôže existovať priestupok bez objektívnej (obmedzenej) zodpovednosti alebo zodpovednosti za zavinenie preberajúcej spoločnosti?“

IV – **Konanie pred Súdnym dvorom**

28. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania bol podaný na Súdny dvor 24. júna 2013. MCH, portugalská, nemecká, maďarská a rakúska vláda, ako aj Európska komisia predložili písomné pripomienky.

29. Dňa 20. júna 2014 Súdny dvor zaslal spoločnosti MCH a portugalskej vláde zoznam otázok, na ktoré mali pred pojednávaním písomne odpovedať. Odpovede portugalskej vlády a spoločnosti MCH boli Súdnemu dvoru doručené 15. a 28. júla 2014.

30. Pojednávanie, na ktorom MCH, portugalská a nemecká vláda, ako aj Komisia predniesli svoje ústne pripomienky, sa konalo 3. septembra 2014.

V – **Analýza**

A – *O prípustnosti*

31. Nemecká a rakúska vláda vyjadrujú pochybnosti o prípustnosti niektorých otázok, ktoré položil vnútroštátny súd. Nemecká vláda sa domnieva, že tretia a štvrtá otázka sa týkajú výkladu vnútroštátneho práva. Rakúska vláda tvrdí, že druhá otázka sa týka situácie, keď bola pokuta na rozdiel od skutkových okolností sporu vo veci samej uložená ešte pred zlúčením a že má v dôsledku toho hypotetickú povahu. Okrem toho otázka trestnej zodpovednosti zmienená v štvrtej otázke nie je upravená smernicou 2011/35, a preto nemá súvislosť s právom Európskej únie, ktorú vyžaduje článok 51 Charty základných práv Európskej únie.

32. Nesúhlasím so stanoviskom rakúskej vlády k druhej otázke, ktorou sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či takú sankciu uloženú za priestupok, akou je pokuta, o ktorú ide v konaní vo veci samej, možno kvalifikovať ako pohľadávku a portugalský štát možno kvalifikovať ako veriteľa v zmysle smernice 2011/35[5]. Druhá otázka chápaná týmto spôsobom sa týka nielen kvalifikácie pokuty uloženej pred zlúčením, ale aj pokuty uloženej po zlúčení. V tomto zmysle druhá otázka nie je hypotetická.

33. Pokiaľ ide o tretiu otázku, nemyslím si, že sa týka výkladu vnútroštátneho práva. Svojou otázkou sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, ako treba vykladať článok 19 tretej smernice, aby mohol rozhodnúť, či je s týmto článkom zlučiteľný článok 112 zákonníka o obchodných spoločnostiach, ako je vykladaný v Portugalsku, a to konkrétne že zlúčenie nemá za následok zastavenie konania o porušení pracovných predpisov, ku ktorému došlo pred zlúčením, ani zánik pokuty, ktorá zaň mala byť uložená. Tretia otázka je teda prípustná.

34. Na druhej strane sa stotožňujem so stanoviskom nemeckej vlády a rakúskej vlády, že štvrtá otázka nie je prípustná. Táto otázka sa totiž týka výkladu zásady portugalského práva, čo podľa ustálenej judikatúry nepatrí do právomoci Súdneho dvora.[6]

B – *O veci samej*

35. Rovnako ako maďarská vláda zastávam názor, že vnútroštátny súd sa všetkými svojimi otázkami pýta, či sa má článok 19 ods. 1 smernice 2011/35 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá rovnako ako článok 112 zákonníka o obchodných spoločnostiach, ako je uplatňovaný v Portugalsku, stanovuje, že zlúčenie spoločností má za následok, že na preberajúcu spoločnosť prechádza povinnosť zaplatiť pokutu za porušenia pracovných predpisov, ktorých sa dopustila preberaná spoločnosť, pokiaľ k uvedeným porušeniam došlo pred týmto zlúčením, hoci bola pokuta uložená konečným rozhodnutím až po uvedenom zlúčení. Otázkami položenými vnútroštátnym súdom sa teda budem zaoberať spoločne.

1. Argumenty predložené Súdnemu dvoru

36. MCH a nemecká vláda tvrdia, že prechod všetkých aktív a pasív preberanej spoločnosti na preberajúcu spoločnosť pri zlúčení, ako je stanovený článkom 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35, zahŕňa prechod dlhov preberanej spoločnosti. Pokutu za priestupok uloženú preberanej spoločnosti však možno považovať za pohľadávku štátu – a teda za dlh preberanej spoločnosti – len od chvíle, keď štát disponuje konečným správnym alebo súdnym rozhodnutím v tom zmysle, že je vykonateľné. V prejednávanej veci však došlo k zlúčeniu pred vydaním tohto rozhodnutia a v dôsledku toho priestupková zodpovednosť spoločnosti Good and Cheap v oblasti porušení pracovných predpisov neprešla na spoločnosť MCH.

37. Okrem toho podľa názoru spoločnosti MCH, ak by sa prechod priestupkovej zodpovednosti za takýchto okolností pripustil, akcionári a veritelia spoločností podieľajúcich sa na zlúčení by nevedeli vyhodnotiť ekonomické dôsledky zlúčenia. Z rovnakého dôvodu sa nemecká vláda domnieva, že referenčným dátumom na určenie výšky aktív a pasív, ktorých prechod sa má uskutočniť, je dátum účinnosti zlúčenia.

5 — Výrazy „pohľadávka“ a „veriteľ“ sa objavujú v článku 13 uvedenej smernice, avšak nie sú v nej vymedzené.

6 — Pozri rozsudky Auroux a i. (C-220/05, EU:C:2007:31, bod 25), dos Santos Palhota a i. (C-515/08, EU:C:2010:589, bod 18), Idryma Typou (C-81/09, EU:C:2010:622, bod 35) a Texdata Software (C-418/11, EU:C:2013:588, bod 28).

38. Rakúska vláda sa domnieva, že smernica 2011/35 stanovuje len občianskoprávnu zodpovednosť preberajúcej spoločnosti voči veriteľom a držiteľom iných cenných papierov. Táto smernica neobsahuje ustanovenia týkajúce sa priestupkovej zodpovednosti spoločností podieľajúcich sa na zlúčení, ktorá podľa tejto vlády predstavuje trestnú zodpovednosť za správne delikty. Z toho vyplýva, že skutkový základ tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania nepatrí do pôsobnosti uvedenej smernice.

39. Rakúska vláda sa však domnieva, že smernica 2011/35 nevylučuje ani to, že preberajúca spoločnosť je zodpovedná za konanie, ktoré sa dá prisúdiť preberanej spoločnosti, ktorá porušila právne predpisy. Vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej môžu byť preberajúcej spoločnosti uložené trestné sankcie za správne delikty, nie je teda podľa nej v rozpore s článkom 19 ods. 1 písm. a) tejto smernice.

40. Portugalská vláda a maďarská vláda, ako aj Komisia sa v podstate domnievajú, že prechod priestupkovej zodpovednosti preberanej spoločnosti na preberajúcu spoločnosť pri zlúčení ukladá článok 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35. Poukazujú na univerzálnu povahu prechodu všetkých aktív a pasív uvedeného v tomto ustanovení. Pokuta by sa mala považovať za pohľadávku štátu, ktorého sa táto smernica usiluje chrániť ako veriteľa. Pokuta je teda súčasťou záväzkov spoločnosti preberanej pri zlúčení a v tomto zmysle teda prechádza na preberajúcu spoločnosť.

2. Posúdenie

a) Uplatniteľné právo

41. Najprv treba určiť právo uplatniteľné na otázku prechodu povinnosti zaplatiť pokutu, ktorá bola uložená po zápise zlúčenia do obchodného registra za porušenia, ktorých sa dopustila preberaná spoločnosť, ktorá zlúčením zanikla, na preberajúcu spoločnosť. Je táto otázka upravená smernicou 2011/35, alebo len vnútroštátnym právom?

42. Článok 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35 stanovuje, že „zlúčenie má tieto právne dôsledky, ktoré nastanú súčasne… prechod imania [všetkých aktív a pasív – *neoficiálny preklad*] preberanej spoločnosti na preberajúcu spoločnosť, a to tak vo vzťahoch medzi nimi navzájom, ako aj vo vzťahoch k tretím osobám“.

43. Použitie výrazu „právne dôsledky“ potvrdzuje, že zlúčenie má zo zákona bez akejkoľvek ďalšej formálnej či vecnej podmienky za následok prechod všetkých aktív a pasív. Prechod imania v prípade zlúčenia je teda upravený právom Únie.[7] Treba však určiť rozsah pôsobnosti článku 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35.

b) Rozsah pôsobnosti *ratione materiae* článku 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35: „všetky aktíva a pasíva“

44. Je článok 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35 uplatniteľný v prípade, že ide o povinnosť vyplývajúcu z priestupkového práva, v prejednávanej veci o pokutu uloženú za porušenie portugalského pracovného práva, pokiaľ skutočnosti rozhodné pre uloženie pokuty nastali pred zverejnením návrhu zmluvy o zlúčení, avšak uloženie pokuty bolo povinnému prvýkrát oznámené po zápise tohto zlúčenia do obchodného registra?

7 — Podotýkam, že článok 14 ods. 1 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/56/ES z 26. októbra 2005 o cezhraničných zlúčeniach alebo splynutiach kapitálových spoločností (Ú. v. ES L 310, s. 1) v znení zmien a doplnení stanovuje, že „cezhraničné zlúčenie… má… tieto účinky: a) všetky pohľadávky a záväzky preberanej spoločnosti prechádzajú na preberajúcu spoločnosť;…“. Podľa môjho názoru vynechanie výrazu „právne [účinky]“ nemusí viesť k inému výkladu, než je výklad smernice 2011/35. V prípade kapitálových spoločností vedie zlúčenie k prechodu všetkých pohľadávok a záväzkov takisto zo zákona bez stanovenia iných podmienok, než sú podmienky stanovené smernicou 2005/56.

45. Je potrebné teda určiť, či je výraz „všetky aktíva a pasíva“, a najmä výraz „pasíva“, dostatočne široký na to, aby zahŕňal takú situáciu, akou je situácia v spore vo veci samej. Ako uvádza nemecká vláda, ide o výklad výrazov, ktoré napriek tomu, že sú v smernici použité na viacerých miestach, nie sú v nej vymedzené. Je potrebné teda podať výklad týchto výrazov autonómnym a jednotným spôsobom v celej Európskej únii [8] so zreteľom na kontext, v ktorom sú tieto výrazy použité, a na ciele smernice 2011/35 [9].

i) Sú povinnosti vyplývajúce z priestupkového práva súčasťou záväzkov preberanej spoločnosti?

46. Pokiaľ ide o povahu priestupkového práva, rakúska vláda sa bez osobitného zdôvodnenia domnieva, že článok 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35 sa vzťahuje len na občianskoprávnu zodpovednosť. Predmetná pokuta ako povinnosť patriaca do oblasti priestupkového práva má trestnú povahu a z tohto dôvodu nespadá pod pôsobnosť tohto článku. Podľa tejto vlády nemôže byť teda ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré umožňuje prechod priestupkovej zodpovednosti, v rozpore s uvedenou smernicou.

47. Komisia tiež venovala veľkú časť svojich písomných pripomienok vzniku priestupkového práva (Ordnungsstrafrecht) v Nemecku, jeho histórii, jeho kvázi deliktuálnej povahe a jeho odlišnostiam od klasického alebo odvodeného trestného práva.

48. Podľa môjho názoru tieto úvahy nemajú napriek svojmu teoretickému významu ani najmenší vplyv na pôsobnosť smernice 2011/35. Článok 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35 odkazuje na „pasíva“, t. j. na súhrn dlhov [10], ktoré zaťažujú všetok obchodný majetok a všetky záväzky tej istej osoby, ktoré sa chápu ako právny celok. [11]

49. Vzhľadom na použitie týchto širokých formulácií je teda jasne cieľom uvedeného článku zahrnúť akýkoľvek možný dlh bez ohľadu na pôvod a povahu občianskoprávnej, trestnej alebo kvázi deliktuálnej zodpovednosti, pokiaľ ide o zodpovednosť samotnej preberanej spoločnosti [12] a pokiaľ je možné túto zodpovednosť vyjadriť peňažnou hodnotou.

50. Ešte jasnejšie to vyplýva z anglického znenia smernice 2011/35, ktorá síce nekvalifikuje prechod ako „univerzálny“, ale uvádza „all the assets and *liabilities*“ [13]. Dlh, ktorý má kvázi deliktuálnu povahu, ako je dlh dotknutý v konaní vo veci samej, nepochybne predstavuje „liability“ preberanej spoločnosti.

51. Stotožňujem sa so stanoviskom spoločnosti MCH a portugalskej a nemeckej vlády, podľa ktorého takú pokutu, akou je predmetná pokuta, možno kvalifikovať ako „pohľadávku“ v prospech štátu a štát ako „veriteľa“ v zmysle článku 13 smernice 2011/35.

52. V dôsledku toho sú všetky dlhy zaťažujúce spoločnosť, ktorá sa podieľa na zlúčení, vrátane dlhov voči štátu, súčasťou jej pasív, čo znamená, že automaticky a bezpodmienečne prechádzajú na spoločnosť, ktorá vznikne zlúčením alebo splynutím.

8 — Pozri v tejto súvislosti rozsudky Linster (C-287/98, EU:C:2000:468, bod 43), Brüstle (C-34/10, EU:C:2011:669, bod 25), ako aj Ziolkowski a Szeja (C-424/10 a C-425/10, EU:C:2011:866, bod 32).

9 — Pozri v tomto zmysle rozsudky easyCar (C-336/03, EU:C:2005:150, bod 21), Wallentin-Hermann (C-549/07, EU:C:2008:771, bod 17), ako aj Ziolkowski a Szeja (EU:C:2011:866, bod 34).

10 — Výrazom „dlh“ mám na mysli povinnosť, keď má osoba označená ako „dlžník“ povinnosť uskutočniť plnenie voči inej osobe označenej ako „veriteľ“ (dať, vykonať alebo sa niečoho zdržať): pozri CORNU, G.: *Vocabulaire juridique*. 9e éd., PUF, Paris, 2011, s. 340.

11 — Pozri CORNU, G.: *Vocabulaire juridique*. 9e éd. PUF, Paris, 2011, s. 737 a 738.

12 — Trestná zodpovednosť riadiacich pracovníkov alebo iných orgánov preberanej spoločnosti samozrejme nespadá pod článok 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35. Naopak, peňažitý trest uložený preberanej spoločnosti za trestný čin, ktorého sa dopustila, prechádza na preberajúcu spoločnosť.

13 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Výraz „liability“ je vymedzený ako „niečo, čo je niekto povinný splniť, najmä úhrada peňažnej sumy“ („a thing for which some one is responsible, especially an amount of money“), pozri *Oxford Dictionnary of English*, Oxford University Press, Oxford, 2005, 2. opravené vydanie, s. 1008.

ii) Sú dlhy, ktoré sú v čase zlúčenia *in statu nascendi* (práve vznikajú), súčasťou pasív preberanej spoločnosti?

53. Je potrebné ešte určiť, či pojem záväzky zahŕňa aj dlh, ktorý je *in statu nascendi* v čase zápisu zlúčenia, to znamená taký dlh, akým je dlh dotknutý v konaní vo veci samej, ktorého rozhodné skutočnosti nastali pred zápisom zlúčenia do obchodného registra, avšak ktorý sa stal vymáhateľným a prvýkrát bol dlžníkovi oznámený až po zápise zlúčenia do obchodného registra.

54. Z nasledujúcich dôvodov sa domnievam, že také dlhy *in statu nascendi*, akým je dlh dotknutý v konaní vo veci samej, sú súčasťou pasív preberanej spoločnosti, a že teda prechádzajú na preberajúcu spoločnosť.

55. Po prvé nič v znení smernice 2011/35 nebráni takémuto výkladu pojmu pasíva preberanej spoločnosti. Napokon o nič viac než výkladu pojmu pasíva použitému – so zreteľom na dobu, keď nastali skutkové okolnosti vo veci samej – vo štvrtej smernici Rady 78/660/EHS z 25. júla 1978 o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností, vychádzajúcej z článku 54 ods. 3 písm. g) zmluvy [14], zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/49/ES z 18. júna 2009 (Ú. v. ES L 164, s. 42, ďalej len „smernica 78/660“), a najmä v článku 9 s názvom „Pasíva“, v písmene B bode 3 a písmene C bode 8, na ktoré účastníci konania poukázali na pojednávaní [15].

56. Vo svojich písomných pripomienkach Komisia zastávala názor, že dlh, o ktorý ide v konaní vo veci samej, je síce súčasťou pasív preberajúcej spoločnosti v zmysle smernice 78/660, avšak mala by sa vytvoriť zodpovedajúca rezerva v ročných účtovných závierkach tejto spoločnosti. Komisia založila tento názor na tom, že preberaná spoločnosť dostala oznámenie o protokoloch prvýkrát pred zápisom zlúčenia do obchodného registra, čo zo spisu predloženému Súdnemu dvoru nevyplýva.

57. Na pojednávaní však Komisia tvrdila, že pravidlá uplatniteľné na vyhotovovanie ročných účtovných závierok nie sú v prejednávanej veci relevantné. S týmto názorom súhlasím, pretože v opačnom prípade by dlh, ktorého existenciu veriteľ prvýkrát zistil po vyhotovení účtovných závierok použitých na účely zlúčenia, už nemohol prejsť na preberajúcu spoločnosť, keďže ročná účtovná závierka môže odrážať len predvídateľné a kvantifikovateľné dlhy.

58. V tomto zmysle skutočnosť, že dlh *in statu nascendi* nespadá pod pojem pasíva v zmysle smernice 78/660, a teda z tohto dôvodu nie je uvedený v účtovnej závierke pripojenej k návrhu zmluvy o zlúčení, nestačí na jeho vylúčenie zo záväzkov v zmysle smernice 2011/35.

59. Ak by išlo o taký prípad, zlúčenie by fungovalo ako príčina zániku záväzkov a mohlo by k nemu dochádzať dokonca len s týmto cieľom.

60. Nasledujúce príklady pomôžu ozrejmiť tento bod:

— deň pred zlúčením dvoch ropných spoločností jedna z nich spôsobí ekologickú katastrofu z dôvodu úniku ropy do mora. Ak by sa uplatnil výklad, podľa ktorého musí byť v čase pred zlúčením dlh existujúci, určitý a vymáhateľný od dlhujúcej spoločnosti, aby mohol prejsť na preberajúcu spoločnosť, potom by správny orgán nemal nijakú možnosť uložiť pokuty stanovené v jeho práve životného prostredia a poškodené strany by sa nemohli domáhať náhrady škody,

14 — Ú. v. ES L 222, s. 11, Mim. vyd. 17/01, s. 21.

15 — Tento článok stanovuje, že pasíva uvedené v ročných účtovných závierkach spoločností musia okrem iného zahŕňať „ostatné rezervy“ (písm. B bod 3), a to iné rezervy ako rezervy na dôchodky a podobné záväzky, a rezervy na dane, ako aj „ostatné záväzky vrátane daňových záväzkov a záväzkov zo sociálneho zabezpečenia“. Podľa môjho názoru je normálne, že tento článok nezahŕňa do definície pasív dlhy *in statu nascendi*, pretože ročné účtovné závierky môžu vykazovať iba isté a vymáhateľné dlhy alebo v každom prípade dlhy, ktorých vznik je pravdepodobný alebo predvídaný, pokiaľ sú kvantifikovateľné.

— po takom zlúčení, akým je zlúčenie dotknuté v konaní vo veci samej, daňová správa zistí, že preberaná spoločnosť niekoľko rokov vykonávala zneužívajúcu daňovú optimalizáciu. Keby sa použil ten istý výklad, daňová správa by nemala nijakú možnosť, ako vymáhať nezaplatenú daň.

61. Zlúčenie teda znamená, že preberajúca spoločnosť získava preberanú spoločnosť ako celok vrátane jej minulosti. Ako napokon uvádza článok 3 ods. 1 smernice 2011/35, zlúčenie sa uskutočňuje „zrušením *bez likvidácie*“ [16] spoločností podieľajúcich sa na zlúčení, čo znamená prechod celej preberanej spoločnosti bez zániku záväzkov, ktorý by spôsobila likvidácia. Práve z tohto dôvodu, teda z dôvodu rizika, že pasíva zanikajúcej spoločnosti nebudú preberajúcej spoločnosti známe v čase zlúčenia, v praxi dohoda o zlúčení bežne obsahuje doložku o vyhláseniach a zárukách („disclosure and warranties“) v prospech preberajúcej spoločnosti.

62. Na názore, že preberajúca spoločnosť preberá zodpovednosť preberanej spoločnosti v dôsledku zlúčenia, nie je napokon nič novátorské. Odkazujem na viaceré spory v Európe a v Spojených štátoch, kde boli podané žaloby o náhradu škody proti preberajúcim spoločnostiam, niekedy v podobe hromadných žalôb, z dôvodu, že pred zlúčením preberaná spoločnosť vystavila svojich zamestnancov azbestu, ktorí z tohto dôvodu trpeli azbestózou a mezoteliómom. Vo všetkých týchto prípadoch skutočnosť, že v čase zlúčenia preberajúca spoločnosť o tejto zodpovednosti nevedela, nijako nevylúčila jej prechod z preberanej spoločnosti na preberajúcu spoločnosť. [17]

63. Dokonca sa stalo, že výška náhrady škody tak výrazne prekračovala kúpnu cenu preberanej spoločnosti, že niektorí normotvorcovia zasiahli, aby túto zodpovednosť obmedzili, ako napríklad v Texase, „na trhovú reálnu hodnotu celkových hrubých aktív postupujúcej spoločnosti vypočítaných v čase zlúčenia alebo konsolidácie“ [18].

64. So zreteľom na neexistenciu takého výslovného ustanovenia sa domnievam, že článok 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35 stanovuje prechod dlhov *in statu nascendi* preberanej spoločnosti na preberajúcu spoločnosť.

65. Ešte treba zdôrazniť, že toto pravidlo nepôsobí vždy na úkor preberajúcej spoločnosti, pretože táto spoločnosť nadobúda aj všetky aktíva, a to nielen práva, ktoré sú vymáhateľné v čase zlúčenia, ale aj nádej na budúcu pohľadávku (*spes debiturum iri*) [19] a na práva, ktoré vzniknú po zápise zlúčenia do obchodného registra.

66. V tomto zmysle by preberajúca spoločnosť, akou je MCH, mala nárok na vrátenie dane, ktorú neoprávnene zaplatila preberaná spoločnosť pred zlúčením, ako aj dane vybranej od preberanej spoločnosti pred zlúčením, ktorá však bola po zlúčení vyhlásená za daň v rozpore s právom Únie.

16 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

17 — Pozri v tomto zmysle HAVARD-WILLIAMS, V.: „Asbestos liability: Managing the risks“ (dostupné na internetovej stránke Practical Law na nasledujúcej adrese: http://uk.practicallaw.com/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere= 1247476867411&ssbinary=true). Pozri tiež rozsudok Najvyššieho súdu v Texase vo veci *Barbara Robinson v. Crown Cork & Seal Co* [335 S. W.3d 126, 129-130 (2010)].

18 — Článok 149.003 písm. a) Texas Civil Practice and Remedies Code „… the cumulative successor asbestos-related liabilities of a corporation are limited to the fair market value of the total gross assets of the transferor determined as of the time of the merger or consolidation“, ktorý bol Najvyšším súdom v Texase posúdený ako nezlučiteľný so zákazom retroaktívnych zákonov v článku I ods. 16 Ústavy Texasu: pozri *Barbara Robinson v. Crown Cork & Seal Co*[335 S. W.3d 126 (2010)].

19 — Očakávanie budúcej pohľadávky je uznané ako súčasť dlhodobého majetku osoby. V tomto zmysle citujem *Inštitúcie cisára Justiniána*, knihu III.15.4 („Podmienená dohoda vedie k očakávaniu, že vec bude dlžná, a rovnaké očakávanie prechádza na dediča, pokiaľ dôjde k úmrtiu pred splnením podmienky“: HULOT, H.: *Les Institutes de l'Empereur Justinien*. Behmer et Lamort éditeurs, Metz, 1806), ako aj pasáž z knihy L.16.54 *Digest* toho istého cisára, ktorá je pripisovaná rímskemu právnikovi Ulpianovi („Podmienenými veriteľmi sa rozumejú veritelia, ktorí ešte nemôžu uplatniť svoju pohľadávku, ale ktorí ju budú môcť uplatniť, alebo ktorí majú nádej, že sa jej domôžu, ak splnia podmienky viazané na ich pohľadávku“: HULOT, H., BERTHELOT, J.-F.: *Les Cinquantes Livres du Digeste ou des Pandectes de l'Empereur Justinien*. Behmer et Lamort éditeurs, Metz, 1803).

67. Mohla by ešte vzniknúť otázka, či sa smernica 2011/35 namiesto uloženia prechodu dlhov *in statu nascendi* na preberajúcu spoločnosť neuspokojuje s tým, že členským štátom umožňuje stanoviť tento prechod v ich vnútroštátnom práve. Tento názor nezastávam.

68. Článok 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35, ako aj článok 14 ods. 1 písm. a) smernice 2005/56 [20], ktorý obsahuje rovnocenné ustanovenie, zjavne obsahujú spoločné vymedzenie pojmu pasíva, pričom členské štáty nemajú možnosť zúžiť alebo rozšíriť tieto pojmy. Za predpokladu prejednávaného na pojednávaní, a to, že by právo uplatniteľné na preberanú spoločnosť vyžadovalo prechod dotknutého dlhu a právo uplatniteľné na preberajúcu spoločnosť by ho vylučovalo, by došlo ku kolízii oboch práv, o ktorej by smernica 2005/56 nebola schopná rozhodnúť, čo by bolo v rozpore s jej cieľom uľahčiť cezhraničné zlúčenia.

69. Zostáva ešte určiť, či sa výklad článku 19 ods. 1 písm. a) smernice 2011/35, ktorý navrhujem, musí uplatniť aj na dlh *in statu nascendi*, pokiaľ veriteľ, ktorý si je vedomý blížiaceho sa zlúčenia, neurobí nič proti tomu, aby upozornil na existenciu svojej pohľadávky alebo na možnosť jej existencie pred zápisom zlúčenia do obchodného registra.

70. Vo svojich písomných pripomienkach a na pojednávaní MCH trvala na tom, že ACT vykonal kontrolu, ktorá viedla k pokutám dotknutým v konaní vo veci samej pred zverejnením návrhu zmluvy o zlúčení. Vo svojej písomnej odpovedi na otázky Súdneho dvora portugalská vláda pripustila, že úradné zverejnenie návrhu zmluvy o zlúčení na internetovej stránke ministerstva spravodlivosti na zverejňovanie aktov, ku ktorému došlo 22. februára 2011, sa rovná informovaniu potenciálnych veriteľov vrátane ACT, ktorý teda mal upozorniť spoločnosti, ktoré práve dojednávali svoje zlúčenie.

71. Hoci uznávam, že v takom skutkovom kontexte by mal veriteľ v dobrej viere upozorniť svojho dlžníka na svoju pohľadávku pred zlúčením, [21] domnievam sa, že zlúčenie nespôsobuje zánik tejto pohľadávky. Nič v smernici 2011/35 nedovoľuje tvrdiť opak.

72. So zreteľom na všetky tieto skutočnosti sa domnievam, že článok 19 ods. 1 smernice 2011/35 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je článok 112 zákonníka o obchodných spoločnostiach, ako je uplatňovaný v Portugalsku, podľa ktorého má zlúčenie spoločností za následok, že na preberajúcu spoločnosť prechádza povinnosť zaplatiť pokutu za porušenia pracovných predpisov, ktorých sa dopustila preberaná spoločnosť, pokiaľ k uvedeným porušeniam došlo pred týmto zlúčením, avšak pokuta bola uložená konečným rozhodnutím až po uvedenom zlúčení.

20 — Pozri poznámku pod čiarou 7 týchto návrhov.

21 — Pripomínam, že smernica 2011/35 zavádza systém transparentnosti, ktorého cieľom je zaručiť a chrániť záujmy spoločností podieľajúcich sa na zlúčení, ako aj ich akcionárov, zamestnancov a veriteľov. Podľa tohto systému správne orgány spoločností podieľajúcich sa na zlúčení vypracujú návrh zmluvy o zlúčení (článok 5), ktorý sa musí zverejniť spôsobom, ktorý stanovia právne predpisy každého členského štátu (článok 6). Zlúčenie vyžaduje aspoň schválenie valným zhromaždením každej zo spoločností podieľajúcich sa na zlúčení (článok 7). Na to, aby akcionári mohli dať svoj súhlas so zlúčením, majú mať možnosť nahliadnuť najmenej jeden mesiac pred dátumom stanoveným na valné zhromaždenie, ktoré má rozhodnúť o návrhu zmluvy o zlúčení, okrem iného do ročných účtovných závierok a výročných správ (článok 11). Smernica 2011/35 ukladá členským štátom povinnosť stanoviť primeraný systém ochrany záujmov veriteľov spoločností podieľajúcich sa na zlúčení, ktorých pohľadávky vznikli pred zverejnením návrhu zmluvy o zlúčení a neboli splatné v čase tohto zverejnenia (článok 13). Článok 101-A zákonníka o obchodných spoločnostiach, ktorým sa preberá uvedený článok do portugalského práva, umožňuje tejto kategórii veriteľov za určitých podmienok namietať zlúčenie v mesiaci, ktorý nasleduje po zverejnení návrhu zmluvy o zlúčení.

VI – **Návrh**

73. Navrhujem preto Súdnemu dvoru, aby na prejudiciálne otázky Tribunal do Trabalho de Leiria odpovedal takto:

Článok 19 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/35/EÚ z 5. apríla 2011 o zlúčení a splynutí akciových spoločností sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej vnútroštátnej úprave, akou je článok 112 zákonníka o obchodných spoločnostiach (Código das Sociedades Comerciais), ako je uplatňovaný v Portugalsku, podľa ktorého má zlúčenie spoločností za následok, že na preberajúcu spoločnosť prechádza povinnosť zaplatiť pokutu za porušenia pracovných predpisov, ktorých sa dopustila preberaná spoločnosť, pokiaľ k uvedeným porušeniam došlo pred týmto zlúčením, avšak pokuta bola uložená konečným rozhodnutím až po uvedenom zlúčení.